

[Lis Starcke]

frihed i spørgsmål, der ikke direkte vedrører deres daglige arbejdsområde. Vanskeligheden og balancen kommer, når det drejer sig om deres eget område.

Jeg mener også, at det er meget vigtigt med denne ytringsfrihed, for at vi kan få det bedst mulige samfund. Jeg mener, at den, der er ansat i det offentlige, skal være loyal over for den overordnede, men så sandelig også har en opgave som borgernes tjener, og det tror jeg nok at de radikale også er inde på i deres bemærkninger.

Jeg synes, det er vigtigt, at vi får drøftet dette her igennem, og i udvalget vil vi også prøve at bidrage til, at der skabes størst mulig klarhed om dette problem.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg vil gerne begynde med at sige tak for de mange venlige ord, der har været, og tilsagnet om, at man vil arbejde videre med problemet i udvalget.

Men efter at have siddet og hørt på, jeg vil ikke sige samtlige, men overordentlig mange af de indlæg, der har været, føler jeg, det er nødvendigt at understrege, at dette ikke er et forslag, der skal ende i et lovforslag om offentligt ansattes ytringsfrihed – eller ytringspligt, som jeg hellere vil have. Man skulle tro efter nogle af indlæggene – alt for mange – at det var det, vi havde foreslået. Nej, det drejer sig kun, som det dog heldigvis blev sagt af nogle, om en flig af friheden til at ytre sig for offentligt ansatte.

Der var også på et andet punkt en fejltalelse. Når vi fremsatte dette beslutningsforslag, gjorde vi det på et tidspunkt, hvor vi syntes, det var på tide, at vi fik dette responsum fra Bent Christensen, og vi udarbejdede det og fremsatte det, før responsummet var afgivet og overleveret til folketinget. Men det glæder mig ganske overordentlig meget at læse Bent Christensens responsum, og jeg vil bede de ordførere, der endnu ikke har sammenholdt disse to ting, om at gøre det, når vi skal til at drøfte det i udvalget; så vil meget klares.

Bent Christensen siger på s. 20 i det, der vistnok må betegnes som 2. udgave af responsummet:

»Spørgsmålet om offentligt ansattes ytringsfrihed har jo netop praktisk interesse,

hvor den offentligt ansatte er uenig med den myndighed, han er en del af.

Det tvivlsomme er dette spørgsmål: Kan offentligt ansatte på eget initiativ ikke i det mindste offentliggøre dokumenter, som en udenforstående efter offentlighedsloven havde krav på at få adgang til?«

Det er lige netop dette spørgsmål, vi tager op. Vi er helt enige med Bent Christensen, når han siger ja. Offentligt ansatte må i det mindste have lov til at offentliggøre på eget initiativ dokumenter, som en udenforstående kan komme til efter lov om offentlighed i forvaltningen, men dette er altså efter Bent Christensens mening uklart.

Man kan spørge, hvorfor vi så ikke ventede, til Bent Christensens responsum forelå. Der vil jeg gerne understrege det, som enkelte ordførere har været inde på, nemlig at man netop dette efterår har forsøgt ikke alene fra regeringens, men fra myndighedernes side og dem, der har et flertal, dem, der har magten, at indskrænke den offentlige debat.

Der har været nævnt forsvarsministerens ord til generalerne. De var formuleret mildt, men virkningen skal man naturligvis ikke være i tvivl om. De milde ord var, at nu skal generalerne tænke sig om, før de udtaler sig. Det forstås udmærket, at det er meningen, at de ikke udtaler sig mod det, forsvarsministeren har sagt. Dette blev så meget farligere, som SFs formand, hr. Gert Petersen, støttede ministeren på dette punkt og sagde, at generalerne burde lade være at udtale sig. Det var altså ikke bare et regeringsparti, det var også et oppositionsparti, der var inde i denne diskussion. Jeg håber, at man fra SFs side vil tage afstand fra disse udtalelser, for de var farlige.

Det var også i efteråret, at vi havde Snare-sagen. Snare har jo været fremme tidligere – det var så tidligt som i 1975 – og kom frem igen i november. Nu skal man huske på, hvad det var, der skete her. Her var ikke tale om, at en embedsmand udtaler sig offentligt, men om, at en embedsmand internt kritiserer sin regerings politik, hvilket giver anledning til, at manden bliver frataget sit arbejdsområde og der må en aktion til fra vedkommendes organisation, for at manden kan blive genindsat i sit embede.

Jeg kan også minde om, at regeringen her ved nytårstide føler sig fornærmet over, at en embedsmand, hvis pligt det er på egen hånd